

Strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování

Úvod

Studium na gymnáziu je náročné z řady důvodů. Patří k nim například široké spektrum vyučovaných předmětů, nutnost věnovat se jim do hloubky a v neposlední řadě předpokládaná délka studia, pokud po maturitě následuje přijetí na vysokou školu. Zároveň se v dnešní době u dětí a mladých lidí setkáváme stále častěji se závislostmi na moderních technologiích, s úzkostmi, depresemi, poruchami příjmu potravy, sebepoškozováním a dalšími problémy, které vyžadují odbornou pomoc. V souvislosti s nedostatkem dětských psychologů a psychiatrů nabývá primární prevence stále více na důležitosti.

Předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování

Dlouhodobé cíle

Vytvořit bezpečné, respektující a spolupracující prostředí ve třídách i v celé škole.

Formovat a rozvíjet dovednosti pro život (life-skills), sociální dovednosti (social skills) a dovednosti seberegulace (self-management) studentů.

Rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů, podporovat schopost sebereflexe a osobní seberozvoj pedagogů.

Zapojit do preventivního programu školy všechny pedagogy.

Omezit negativní vlivy působící na rozvoj osobnosti studentů.

Zlepšit komunikaci a zkvalitnit vztahy mezi žáky.

Posílit spolupodílení se studentů na dění ve škole.

Prostředky vedoucí k dosažení dlouhodobých cílů

Pedagogové jsou průběžně proškolení, rozeznají příznaky rizikového chování žáků a bez prodlení zajišťují jeho řešení ve spolupráci s ostatními pedagogy (zejména se školním poradenským pracovištěm), zákonnými zástupci žáků a žáky.

Pedagogové jsou poučeni o vedení záchytného rozhovoru se studentem, mají k dispozici návod na jeho průběhu.

Je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace, které mají vliv na jejich osobnostní a sociální rozvoj. Ve škole působí školní metodik prevence, výchovný poradce, kariérový poradce a psycholog.

Ve škole funguje schránka důvěry s názvem Pošta do sborovny, její provoz zajišťují dva zástupci z řad studentů a školní metodik prevence.

Škola pro studenty pravidelně pořádá workshopy Linky bezpečí a Nevypusť duši věnované duševnímu zdraví a wellbeingu.

Škola je zapojena v portálu Lehkost.cz, kde lze hledat odbornou pomoc v případě celé řady situací.

Ve škole funguje studentský parlament, který se pravidelně schází, připravuje společné akce pro celou školu a řeší připomínky a podněty získané z Pošty do sborovny, od spolužáků i od učitelů.

Zástupci z řad studentů jsou zapojeni do studentských organizací na krajské i celostátní úrovni.

Každá třída má nejméně jednou za měsíc třídnickou hodinu, v případě potřeby častěji.

Pedagogové učí žáky využívat techniky a metody, které vedou k budování zdravého sebevědomí, společně s formováním vlastností osobnosti; patří sem rozvíjení schopností a dovedností zvládat zátěžové situace (např. využívání relaxačních technik), rozvíjení schopností a dovedností sebeovládání (návčik efektivního řešení konfliktů, návčik asertivní komunikace, schopnost čelit sociálnímu tlaku), rozvíjení schopnosti činit informovaná rozhodnutí.

Probíhají pravidelné schůzky k jednotlivým třídám, kde vyučující sdílejí své postřehy a zkušenosti a domlouvají se na společném postupu při řešení případných obtíží. Pro tyto schůzky byl vypracován manuál, třídní učitelé ho mohou použít.

Škola má pracovníka vyškoleného k využívání dotazníků B3, B4 a SORAD a v případě potřeby provádí doazníkové šetření k získání podkladů pro další práci se třídou.

Škola má dva pedagogy proškolené v metodice zážitkové pedagogiky. Zážitkovou formou jsou vedeny zpravidla adaptační kurzy a preventivní kurzy, které školské poradenské pracoviště připravuje vlastními silami.

Školní metodik prevence absolvoval školení Minimalizace šikany organizované AISIS.

Škola má dva pedagogy proškolené pro vedení preventivního programu o sebepoškozování s využitím metodiky osebe.org.

Škola má krizové plány pro případy výskytu rizikového chování.

Podpora školní úspěšnosti

Dlouhodobé cíle

Podporovat samostatné a nezávislé myšlení studentů.

Rozvíjet kvalitní sebehodnocení studentů a zapojit ho do celkového hodnocení.

Využívat metody aktivního učení a postupně rozvíjet klíčové kompetence.

Seznamovat studenty s možnými vhodným styly učení a učit je vědomě používat pro ně nejvýhodnější styly.

Prostředky vedoucí k dosažení dlouhodobých cílů

Pedagogové soustavně provádějí pedagogickou diagnostiku (použití pozorování, rozhovoru, analýzy produktů atd.)

Pedagogové zařazují aktivity podporující rozvoj odpovědnosti, samostatnosti a sebekontroly žáka.

Pedagogové zařazují aktivity posilující pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků (např. využití diferencované výuky, technik kritického myšlení, formativního hodnocení).

Studenti prvního ročníku čtyřletého programu mají pravidelně nabídku doučování z matematiky a českého jazyka, aby mohli dorovnat případné rozdíly v úrovni.

Studenti prvního ročníku čtyřletého programu absolvují zpravidla na přelomu října a listopadu preventivní program věnovaný tématu, jak se učit a jak si zorganizovat čas, aby všechny povinnosti zvládli.

V případě potřeby pedagogové poskytují studentům individuální konzultace.

Výchovná poradkyně spolupracuje s PPP, ve spolupráci s třídními učiteli připravuje a pravidelně vyhodnocuje individuální vzdělávací plány a plány pedagogické podpory.

Ve škole působí skupina pedagogů (inovativní tým), která se cíleně připravuje na zavádění inovativních metod vzdělávání do výuky.

Nedílnou součástí výuky jsou pravidelné exkurze (Pražský hrad, Senát, ...), projekty (Já občan, Den Evropy,...), výjezdy do zahraničí (Velká Británie, Německo,...), účast v řadě soutěží, program Lanterna, DofE, Erasmus, zapojení do eTwinningu.

Zpracovala Lenka Havlíčková, školní metodik prevence, dne 30. 9. 2023

Aktualizováno k 25. 4. 2024